

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 25C/239/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112206979
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Heinrich
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2013:4112206979.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o. , so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zast.: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: U. X., nar. X.X.XXXX, B. X, X., zastúpený súdom ustanoveným opatrovníkom U. M. M., vyšším súdnym úradníkom OS Nitra, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, IČO: 42 264 154, so sídlom Petrovská 10, Skalica, zast. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom v Chorvátskom Grobe, Nám. Josipa Andriča č. 1, o zaplatenie sumy 394,22 eura s príslušenstvom, sudcom JUDr. Petrom Heinrichom, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 124,56 eura s 9,5 % úrokom, z omeškania ročne zo sumy 29,92 eura od 27.03.2009 do zaplatenia, s 9,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 30,70 eura od 27.04.2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1,66 eura od 27.05.2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 62,28 eura od 27.04.2010 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 394,22 eura s príslušenstvom z titulu neuhradených služieb a zmluvnej pokuty. Odporca mal uzatvorenú zmluvu s právnym predchodcom navrhovateľa a dodatky, ktoré porušil, za čo jej tento udelil pokutu. Istinu postúpil na navrhovateľa.

Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, zrušený pre nedoručenie do vlastných rúk odporcu. Odporcovi bol ustanovený opatrovník. Vo veci bolo nariadené pojednávanie, ktoré sa konalo v neprítomnosti odporcu, opatrovníka odporcu, navrhovateľa, jeho právneho zástupcu, vedľajšieho účastníka a jeho právneho zástupcu podľa § 101 ods. 2 O.s.p.. Účastníci mali doručenie vykázané. Právny zástupca vedľajšieho účastníka svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to : dodatkami zmlúv zo dňa 13.02.2007, 05.11.2008, preberacím protokolom, faktúrou, identifikačnými údajmi účastníka, faktúrami č. 7003338221, 7904213731, 7903196877, 7902145370, zmluvou o pripojení zo dňa 26.04.2003, prehľadom poplatkov a prevádzky, výpisom telefónneho čísla, všeobecnými podmienkami, platobným rozkazom č.k. 19RO/78/2012-31 zo dňa 11.05.2012, správami o zisťovaní pobytu odporcu, uznesením č.k. 19RO/78/2012-49 zo dňa 04.03.2013, uznesením č.k 25C/239/2013-55 zo dňa 20.08.2013, uznesením č.k. 25C/239/2013-76 zo dňa 08.10.2013, oznámením o vstupe vedľ.účastníka doručeným

dňa 26.02.2013, vyjadrením vedľajšieho účastníka doručeným dňa 26.07.2013, prehľadom telefónov, ospravedlnením neúčasti vedľajšieho účastníka doručeným dňa 23.09.2013 a zistil tento skutkový a právny stav :

Právny predchodca navrhovateľa s odporcom uzavrel zmluvy o pripojení dňa 26.04.2003. Podľa listinných dôkazov dňa 13.02.2007 a 05.11.2008 uzavreli k zmluve dodatok s dobou viazanosti na 24 mesiacov a dohodnutou zmluvnou pokutou v sume 331,94 eura. Odporca prevzal telefón za kúpnu cenu 0,03 eura. Odporca si od marca 2009 neplnil svoje povinnosti uhrádzať mesačné poplatky. Jeho dlh predstavoval sumu 62,28 eura. Právny predchodca navrhovateľa zmluvný vzťah ukončil a uplatnil si zmluvnú pokutu v sume 331,94 eura faktúrou zo dňa 27.04.2010, z dôvodu nedodržania povinností odporkyne platiť po dobu 24 mesiacov včas cenu služieb, aby nedošlo k vypojeniu SIM-karty. Právny predchodca navrhovateľa prerušil odporcovi poskytovanie služieb z dôvodu neuhradenia faktúr. Pohľadávku na neuhradené služby a zmluvnú pokutu postúpil na navrhovateľa. Od odporcu si tak navrhovateľ uplatnil sumu 394,22 eura z titulu neuhradených služieb a zmluvnej pokuty. Vedľajší účastník na strane odporkyne navrhoval návrh zamietnuť. Výšku pokuty považoval za neprimeranú, jej uplatnenie za neurčité, voči spotrebiteľovi neprimeraná sankcia. Navrhovateľ považoval pokutu za primeranú.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 488 O.z. záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 544 ods. 1 O.z. ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 559 ods. 1 O.z. splnením dlh zanikne.

Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti v zmysle cit. zák. ust. súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 124,56 eura navrhovateľovi. V konaní vzhľadom na listinné dôkazy bolo jednoznačne preukázané, že odporca na základe zmlúv a dodatkov využíval služby predchodcu navrhovateľa, za ktoré nezaplatil v rozsahu 62,28 eura. V danom prípade išlo o spotrebiteľské zmluvy. Čo sa týka samotného znenia zmluvy, išlo o nacyklostylované ustanovenia, ktoré nebolo možné ovplyvniť. Odporcu to však nezbavovalo povinností uhrádzať platby za poskytované služby. V rámci zákonných ustanovení sa súd zaoberal aj zmluvnou pokutou.

Zo svojej doterajšej praxe, ak zmluvná pokuta nepresiahla 100 % dlžnej sumy a istina nebola vysoká (drobný spor - pri vyššej sume by súd už takýto pomer neakceptoval), by ju považoval za primeranú. V tomto prípade bola uplatňovaná zmluvná pokuta vyššia. Súd mal za to, že v rozsahu nad neuhradené poskytnuté služby (62,28 eura) je dojednaná zmluvná pokuta v rozpore so zákonom, a preto ju súd krátil. Priznal ju preto vo výške 62,28 eura. Zmluvnú pokutu nemožno spájať s kúpnu cenou tovaru - telefónu. Účastníci uzavreli zmluvu s cenou telefónov 0,03 eura. Údajná „predajná cena“ navrhovateľa nemá nič spoločné s ďalšími zmluvnými dojednaniami účastníkov. Zmluvná pokuta a predajná cena sú dve samostatné, vzájomne nenadväzujúce časti zmluvy. Je otázkou ponuky a dopytu za akú cenu sa ten ktorý výrobok predá. Predávajúci môže aj účelovo poskytnúť výrobok za nižšiu cenu ako je jeho trhovú hodnotu. Nebolo by v rozpore so zákonom ak by telefóny navrhovateľ odporcovi aj daroval. To, že odporcovi poskytol telefóny za uvedené ceny neznamená, že ich nemal možnosť poskytnúť niekomu inému, druhovo nebol preukázaný nedostatok telefónov. Ak by mala zmluvná pokuta nahrádzať škodu navrhovateľa za poskytnuté telefóny, bolo by možné brať do úvahy nadobúdacie ceny telefónov navrhovateľom nie predajné ceny. Nadobúdaciu cenu navrhovateľ nedokladoval. Zmluvná pokuta má sankčnú funkciu a jej výška má predstavovať do úvahy prichádzajúcu škodu v prípade, že zmluvná strana poruší zmluvné povinnosti. Aj v prípade, že sa účastníci dohodnú na výške zmluvnej pokuty podpísaním zmluvy, má súd právo skúmať jej primeranosť. Súd primeranosť zmluvných pokút skúmal, pričom musel ich primeranosť hodnotiť z pohľadu následkov, ktoré nastali zo zmlúv pre navrhovateľa. Po tom ako odporca prestal platiť za poskytované služby, prestal mu ich navrhovateľ poskytovať a platnosť zmlúv ukončil. Škoda navrhovateľovi vznikla v sume 62,28 eura za neuhradené služby. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že zmluva bola na dlhšie časové obdobie. Je tak ako otázka dohody účastníkov o výške zmluvnej pokuty pochybná skutočnosť, že odporca mal slobodný záujem uzavrieť zmluvu na 24 mesiacov. Súd zvažoval, či zmluvná pokuta, dĺžka zmluvy ale aj menšie písmo zmluvy možno považovať za neprijateľné zmluvné podmienky. Vzhľadom na rozhodnutie však dané ustanovenia, resp. celé zmluvy v tomto smere v rozpore so zákonom nevyhodnotil. Súd tak skúmal primeranosť zmluvnej pokuty z pohľadu samotného dlhu za hovorné a služby, teda z reálne preukázaného faktu nie z fikcie možnej škody. Zmluvná pokuta má mať preventívny charakter hrozby pre prípad porušenia zmluvy, nesmie však pôsobiť neprimerane, skôr ako bezdôvodný príjem navrhovateľa. Súd nesúhlasil s názorom navrhovateľa, že pokuta má byť vyššia ako zabezpečená pohľadávka či vec. Na druhej strane súd nepovažoval dojednanie účastníkov o zmluvnej pokute za neplatné. Zmluvná pokuta je obsahovo podstatná náležitosť dodatku zmluvy, ktorá musela byť odporkyni známa. Dôvod pre zmluvnú pokutu bol špecifikovaný v bode 2 dodatku. Právny predchodca navrhovateľa mal legitímne právo dať ustanovenie o pokute do zmluvy účastníkov. Navrhovateľ chcel od odporcu zmluvnú pokutu v rozsahu 532,98 % samotného dlhu, čo je jednoznačne a nepochybne v rozpore s dobrými mravmi, na základe čoho bol dôvod pre krátenie v zmysle horeuvedeného postupu, nie nepriznanie zmluvnej pokuty. Vo zvyšku ohľadne zmluvnej pokuty v sume 269,66 eura súd návrh zamietol. Súd zaviazal odporcu na úrok z omeškania po splatnosti jednotlivých faktúr, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v zmysle § 517 O.z. a Nariadenia vlády 87/1995 Z.z....

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že odporcovi ktorý mal vo veci prevažne úspech (výsledný 36,80 %) nepriznal náhradu trov konania, keďže mu žiadne nevznikli.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. Ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu súd nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. náhradu trov konania, keď boli teoreticky naplnené predpoklady na priznanie náhrady trov konania v rozsahu 36,80 %. Súd návrh zamietol z iných ako vedľajším účastníkom uvádzaných dôvodov, pričom sa s jeho právnym názorom nestotožňoval. Náhradu trov konania účastníkov, a aj vedľajšieho účastníka na strane odporcu súd logicky posudzoval podľa § 142 ods. 2 O.s.p., teda, že trovy súd prizná účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech. V predmetnej veci išlo o spotrebiteľskú vec. Vo všeobecnosti sú navrhovatelia pravidelne v takýchto veciach zastúpení právnym zástupcom. Často sa pritom navrhovatelia v týchto veciach domáhajú nárokov v rozpore s platnými právnymi predpismi upravujúcimi spotrebiteľské spory, alebo v rozpore s dobrými mravmi. Súd to v takýchto prípadoch v jednotlivých konaniach ohľadne trov právneho zástupcu navrhovateľa zohľadní. Táto skutočnosť však neznamená, že odporca, prípadne vedľajší účastník na strane odporcu by mal byť zastúpený automaticky právnym zástupcom, a že nemožno objektívne posudzovať podľa § 150 O.s.p. nároky na priznanie náhrad trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Práva odporcu s poukazom na povinnosť súdu skúmať nárok navrhovateľa i bez námietok odporcu neboli ohrozené. Z tohto hľadiska súd nepovažoval za nutné, aby vedľajší účastník na strane odporcu do konania vstupoval. Legitímnou formou, ktorou právnické osoby zriadené a zamerané na ochranu práv spotrebiteľa vo všeobecnosti prispievajú k sledovanej ochrane práv, je aj návrh na začatie konania alebo vstup do už začatého konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka. Pri využívaní tejto formy ochrany práv spotrebiteľa je ale potrebné zdôrazniť, že prejavom skutočného a úprimného záujmu o ochranu práv konkrétneho spotrebiteľa zo strany tej - ktorej právnickej osoby a logickým predpokladom efektívnosti ňou individuálne poskytovanej ochrany je, že: 1/. sa dôsledne oboznámi so všetkými okolnosťami charakterizujúcimi situáciu daného spotrebiteľa, 2/. nebude paušálne vstupovať („nanucovať sa“) do všetkých jej známych konaní, v prípade ktorých by mohla pôsobiť v procesnom postavení vedľajšieho účastníka (§ 93 ods. 2 O.s.p.), 3/. vstúpi len do tých konaní, v ktorých to reálne vyžadujú potreby toho, koho chce v konaní podporovať a kto má byť v zmysle zákona objektom ochrany - spotrebiteľa. Súd podotýka, že právne zástupca vedľajšieho účastníka oznámil vstup vedľajšieho účastníka do konania, na základe univerzálnej plnej moci, teda je nepravdepodobné, že by vedľajší účastník o konaní vôbec nič nevedel. Právny zástupca vedľajšieho účastníka žiadal doručenie návrhu a príloh a priznanie trov konania v čase keď o veci vôbec nič nevedel. Aj vyjadrenie k veci bolo všeobecné. V zmysle § 93 ods. 2 O.s.p. a zákona o ochrane spotrebiteľa 250/2007 Z.z. vedľajší účastník na strane odporcu vstúpil do konania. Úlohou a cieľom vedľajšieho účastníka v takom prípade je ochrana práv spotrebiteľa. Činnosť, či nečinnosť zduženia by nemala spočívať, len v udelení univerzálnej plnej moci právnemu zástupcovi. Z toho vyplýva, že dané združenie by malo mať v svojich radoch osoby, ktoré vedia poskytnúť právne služby v oblasti spotrebiteľských sporov, resp. iné odborne zdatné osoby. Úmyslom zákonodarcu bolo, aby združenie na ochranu spotrebiteľa vedelo poskytnúť kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi, prípadne ho podporí ministerstvo, z čoho vyplýva že nebolo úmyslom zákonodarcu, aby sa združenie na ochranu spotrebiteľa dávalo ďalej zastupovať právnym zástupcom, keďže ide o oblasť, v ktorej by sa mal vedľajší účastník vyznať. A ak by to predsa, len bolo z nejakého dôvodu nutné tak bez práva na náhradu trov konania. Z opačného pohľadu, ak by musel právny zástupca zastupovať združenie na ochranu spotrebiteľa v podstate nie je dôvod pre pribratie zduženia ako vedľajšieho účastníka, keďže takáto združenie by nevedelo naplniť predmet svojej činnosti. Daný vedľajší účastník na strane odporcu opakovane vstupuje do súdnych sporov, automaticky zastúpený právnym zástupcom, bez toho, aby vopred vedel o akú konkrétnu vec sa jedná, a či vôbec je potrebné do konania vstúpiť. Bez znalosti konkrétnej veci a požiadaviek odporcov oznamuje vedľajší účastník aj vstup do právoplatne skončených vecí (napr. sp. zn. 25C/313/2012, 25C/380/2012). Z prístupu právneho zástupcu vedľajšieho účastníka sa súdu javí, že nejde o predmet sporu a odporcu, ale o trovy konania vedľajšieho účastníka. Vzhľadom na uvedené okolnosti mal súd za to, že zastúpenie vedľajšieho účastníka na strane odporcu právnym zástupcom je účelové, samo o sebe nesleduje cieľ ochrany spotrebiteľa a narúša hospodárnosť konania, a preto náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nepriznal. Súd poukazuje na rozhodnutia: uznesenie KS Banská Bystrica č.k. 13Co/105/2012-99, uznesenie KS Banská Bystrica č.k. 17Co/91/2012-74, uznesenie KS Prešov sp. zn. 13Co/36/2012, uznesenie KS Banská Bystrica č.k. 16Co/100/2012-108,

rozsudok KS Bratislava č.k. 3Cod 259/2011-208, rozhodnutie OS Bratislava I sp. z n. 7C/77/2011, uznesenia KS v Nitre sp. zn. 6Co/182/2012, 6Cdo 157/2011.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.), pričom podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.